

Володимир МАЯКОВСЬКИЙ
(1893–1930). Життєвий і творчий
шлях письменника. Маяковський
– лідер російського футуризму,
його непересічна поетична
обдарованість. Трагічна доля
поета.

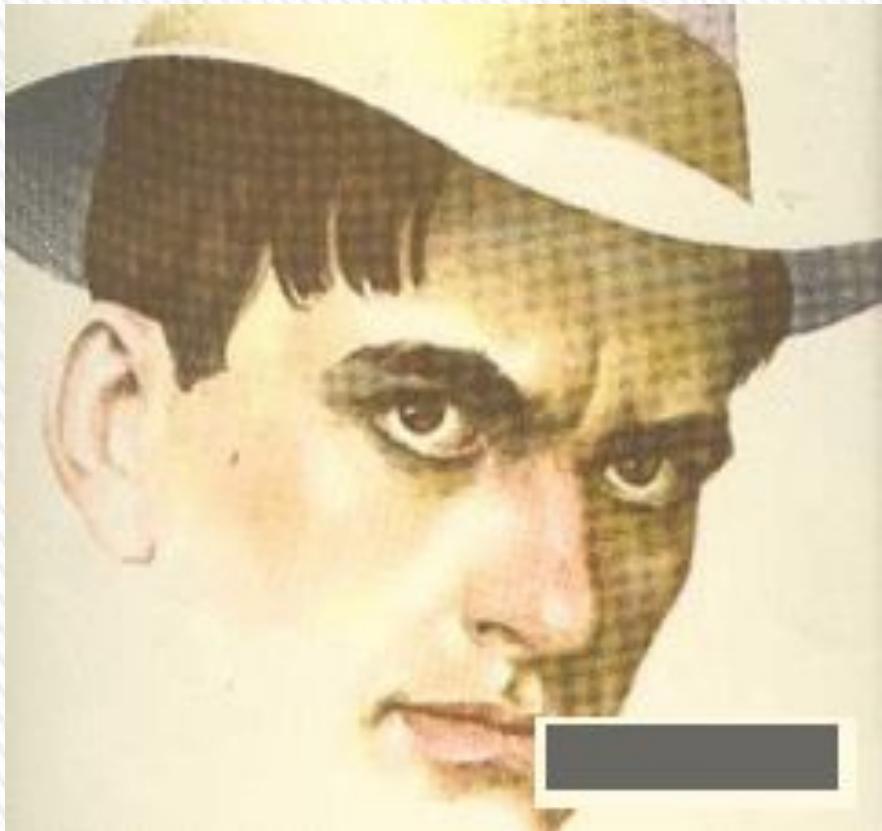

Творчість В. Маяковського досі залишається визначним художнім здобутком російської поезії початку ХХ ст.

Як і Ахматова, Маяковський став сполучною ланкою між «срібним віком» російської поезії та радянською епохою її розвитку.

На початку ХХ ст. у російській поезії потужного розвитку набула футуристська течія, серед представників якої особливе місце посідають Володимир Маяковський та Борис Пастернак. Варто наголосити, що навіть на етапі свого «офіційного» перебування у лавах футуристів вони виходили за межі цієї течії, а згодом і зовсім від неї відійшли. Однак досвід засвоєння футуристських ідей та естетичних принципів, безперечно, суттєво впливув на поетичний почерк кожного з них.

Футуризм (від лат. майбутнє) — авангардистська течія в літературі й мистецтві 10-30-х років ХХ століття. Батьківщиною футуризму була Італія.

Футуризм у Росії складався із чотирьох угруповань:

1. «Гілея», або кубофутуристи, — В. Хлєбников, Д. і М. Бурлюки, В. Маяковський, В. Каменський, О. Гуро, О. Кручених, Б. Лівшиць;
2. «Асоціація егофутуристів» — І. Сєвєрянін, І. Ігнатьєв, К. Олімпов, В. Гнєдов;
3. «Мезонін поезії» — В. Шершеневич, Р. Івнєв, С. Третьяков, Б. Лавреньев;
4. «Центрифуга» — С. Бобров, Б. Пастернак, М. Асєєв, Божидар.

Народився Володимир
Володимирович
Маяковський 7 липня
1893 р. у Багдаді
(Грузія) у бідній
дворянській родині, що
мала у своєму родоводі
запорізьких козаків.

Сім'я Маяковських, Кутаїсі, 1905

В. К. Маяковский, батько поета

О. В. Маяковская, сестра поета

В.Маяковський - гімназист 2-го класа. Фото 1904 р.

Ще з дитячих років Володя виявив здібності до віршування та малярства. Його малюнки викликали щире захоплення в однокласників і привертали увагу професійних художників. Деякий час саме з розвитком малярського таланту Маяковський пов'язував реалізацію свого мистецького «я».

Після раптової смерті батька у 1906 р. родина переїхала до Москви, де їй довелося боротися з суворими матеріальними нестатками. До цієї боротьби долучився і юний Володимир: використовуючи свої малярські здібності, він допомагав сестрі розписувати шкатулки, коробочки, писанки. Все це, відволікаючи від уроків та домашніх завдань, звісно, заважало успішному навчанню у гімназії.

В.Маяковський. Фото 1908 р.

В.Маяковський. Фото 1910 р.

14-річний юнак, захопившись політикою, долучився до соціал-демократичного руху, через що його тричі заарештовували. Кілька місяців він провів у Бутирській в'язниці, але був достроково звільнений, бо неповнолітній (на той момент йому виповнилося 17 років).

1911 р. він продовжив освіту в Училищі живопису, скульптури. Тут знайомиться з лідером російського футуризму, художником і поетом Д. Бурлюком (разом з яким був виключений з училища у 1914 р.). Той відразу ж збагнув, що доля звели його з неординарною і художньо обдарованою людиною. А тому - як старший за віком і досвідченіший щодо мистецьких питань - вирішив взяти цього «дикого самородка» під свою опіку. Згодом Маяковський згадував його турботу з великою теплотою.

Давид Бурлюк — одна із найяскравіших постатей ХХ століття. Його називають одним із засновників російського футуризму - лівої течії в мистецтві початку ХХ століття, яка декларувала кінець старого і створення мистецтва майбутнього (звідки і пішла назва напрямку), підтримку технічному прогресу.

*В.Маяковский.
Фото 1911 р.,
которое было
представлено
вместе с
прощением в
Академию
художеств.*

В автобіографії В. Маяковський розповів, як саме Бурлюк відкрив у ньому поета. «Вдень у мене вийшов вірш. Вірніше - шматки. Погані. Ніде не надруковані. Ніч. Стрітенський бульвар. Читаю рядки Бурлюку. Додаю - це один мій знайомий. Давид зупинився. Зміряв мене поглядом. Гаркнув: «Та це ж ви самі написали! Та ви ж геніальний поет!» Вживання щодо мене епітета такого грандіозного і незаслуженого потішило мене. Я весь поринув у вірші. Того вечора несподівано я став поетом».

В.Маяковський. Фото 1912 р.

1913 р. вийшов у світ альманах «Ляпас громадському смакові», в якому був вміщений колективний маніфест футуризму, підписаний Велиміром Хлєбниковим, Д. Бурлюком, О. Кручоних та В. Маяковським. У цій збірці вперше друкувалися поезії Маяковського («Ніч» та «Ранок»). А вже наступного року вийшла друком його дебютна збірка «Я!» і відбулася прем'єра його трагедії «Володимир Маяковський».

В.Маяковський. Фото 1912 р.

В.Маяковський. Фото 1913 р.

В.Маяковський. Фото
1915 р.

Володимир Маяковський і Максим
Горький у Фінляндії. Малюнок
художника С.Бродского.

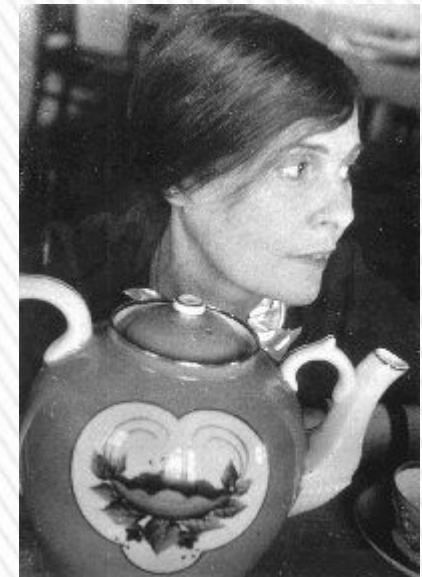
1915 р. Маяковський познайомився з Лілею Брік. На багато років вона стала головною героїнею життя та творчості поета, його музою і першим слухачем його новонароджених віршів. Сила кохання до неї розкривається, зокрема, у поезіях «Флейта-хребет», «Люблю», «Про це» та багатьох інших. Документальною паралеллю до поетичних одкровень є листи та телеграми, які Маяковський надсилав коханій.

Вони ніколи не були пов'язані путами Гіменея. Їхнє кохання не було платонічним і завжди служило мішенню для тих, у кого, кажучи словами самого поета, «очерстевает сердечная почва». Стосунки велетня Маяковського, який перевернув поетичну свідомість сторіччя, й мініатюрної, тендітної, витонченої, ніби вигравіюваної ювеліром, Лілі Брик — це оголена несамовита пристрасть, «выжимка бессонниц».

Маяковський, поет з палаючим серцем, котрий асоціюється в читацькій свідомості передусім з трибуном-громовержцем («ненавижу всяческую мертвчину, обожаю всяческую жизнь»), був насправді неймовірно вразливою й самотньою людиною. Не випадково, ставлячи «точку пули в своем конце», він написав у передсмертній записці «любовная лодка разбилась о быт».

Від 1917 р. почалася нова епоха в житті митця. Жовтневу революцію він сприйняв із захватом - як великий прорив у справі здійснення «будетлянської» утопії. В автобіографії Маяковський так описував свої тодішні почуття: «Приймати чи не приймати? Такого питання для мене (як і для багатьох москвичів-футуристів) не було. Моя революція. Пішов до Смольного. Працював. Все, що доводилося».

А працювати довелося і пером, і пензлем. Як поет і художник, він робив агітаційно-сатиричні плакати для «Вікон РОСТА» (Російського телеграфного агентства). Як діяч нової культури, він виступив організатором ряду «лівих» літературних об'єднань та угруповань, таких як «Комфут» («Комуністичний футуризм»), ЛЕФ («Лівий фронт мистецтв»), РЕФ («Революційний фронт мистецтв»). А як митець, він підкорив власну творчість служінню революції та розбудові соціалістичного суспільства. Відтак поет, який розпочав свій творчий шлях з епатажно-зухвалої презентації власного «Я» (так називалася його перша збірка), заговорив після революції від імені «150 000 000» (а так називалася поема, що, вперше була надрукована взагалі без прізвища автора).

1918 р. Маяковський написав сценарій до фільма «Народжений не задля грошей» («Не для денег рождённый») за мотивами роману Джека Лондона «Мартин Іден». Поет сам зіграв головну роль Івана Нова. На жаль, не збереглося жодної копії фільму.

В.Маяковський фільмі "Не для грошей народжений". Кінокадр. 1918

В.Маяковський фільмі "Панночка і хуліган". Кінокадр. 1918

Також 1918 р.

Маяковський знявся у головній ролі експериментального фільму «Барышня и хулиган» за сценарієм самого Маяковського.

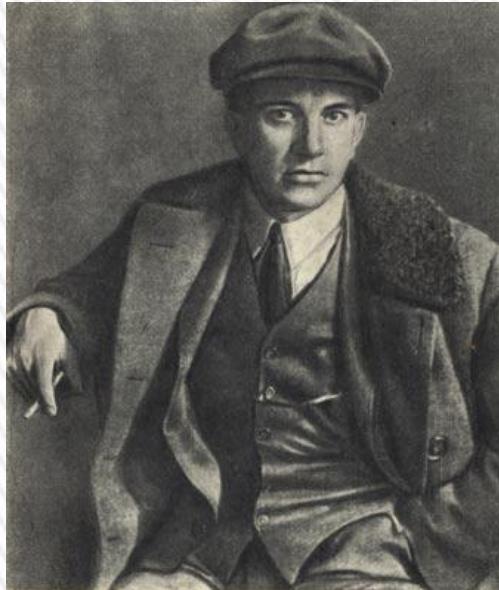
Через 50 років сценарій не залишився забутим. 1970 року вийшов телефільм-балет «Барышня и хулиган» на основі сценарію 1918 року.

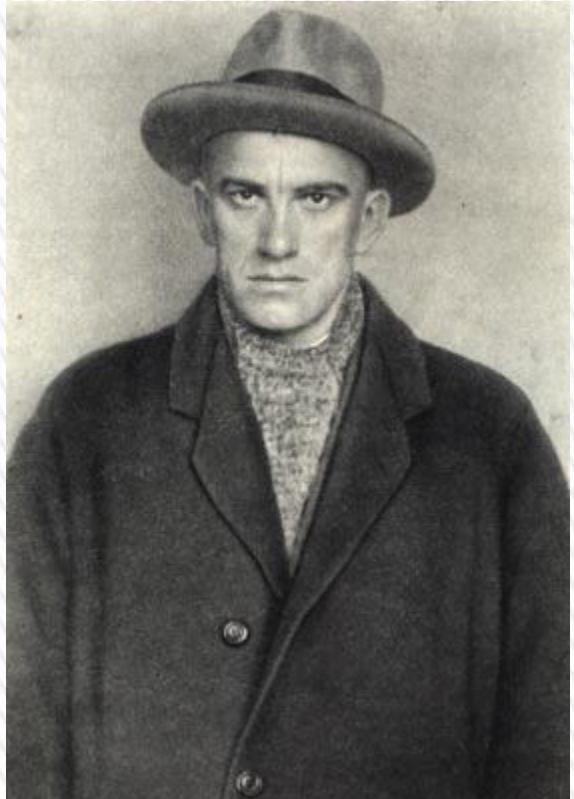
В.Маяковський. Фото 1922 р.

В.Маяковський. Фото 1923 р.

Досить швидко В. Маяковський став лідером молодої радянської поезії. Тому влада тривалий час охоче випускала цього «лицаря революції» за кордон, використовуючи його як свою пропагандистську рекламу - яскраву, талановиту, здатну впливати на широку аудиторію. Протягом 1922-1929 рр. поет відвідав Латвію, Німеччину, Францію, Мексику, США. Втім, 1930 р. Маяковському було відмовлено у проханні вийхати до Парижа, де жила його нова любов - Тетяна Яковлєва, з якою він пов'язував надії на сімейне життя. Вимушена розлука з коханою стала для поета ще однією ланкою у ланцюзі внутрішніх поразок, пережитих на тлі зовнішніх тріумфів.

В.Маяковський. Фото 1925 р. Париж.

В.Маяковський. Фото А.
Родченко 1925 р.

В.Маяковський. Фото 1926-1927 р.

В.Маяковський в Празі. Фото 1927 р.

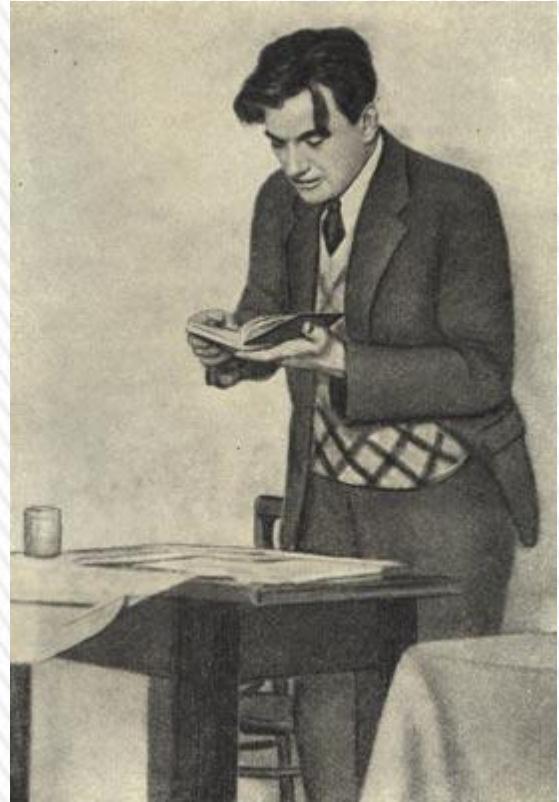
В.Маяковський. Фото 1929 р.

В.Маяковський читає п'есу "Баня" біля мікрофона. Фото 1929 р.

В.Маяковській на книжковому базарі серед червоноармійців. Фото 1929

Виступ В.Маяковського на одному із зібрань. Фото 1930

Але, попри численні знаки широкого визнання, в останні роки життя поет дедалі глибше відчував невдоволеність і тим, що писав, і тим, що бачив навколо себе (радянська дійсність здавалася далекою від ідеалістичних уявлень «будетлян» про новий світ). Його виснажували постійні конфлікти з літературним світом - з відвертими ворогами, які дошкуляли тим, що він, мовляв, списався, та випадковими приятелями, котрі у власних інтересах використовували його авторитет, дар переконання і натиск енергії.

Всеє
В юм про чудою-
че вако ажного в со-
члену не санжинадо. Но-
кошак оюн үшаса не
тасбай.

Передсмертна записка поета

14 квітня 1930 р. Маяковський застрелився. Самогубство 37-річного поета, який, авалося, був у зеніті слави і випромінював у своїх творах величезну Життєствердину енергію, стало для суспільства справжнім потрясінням.

Пам'ятник поету
на Новодівичому
цвинтарі

Пам'ятник на площі
Маяковського у
Москві

Виконав:
Учень 11-Б класу
Ганачівський Роман

